

اولین همایش ملی معماری، مرمت، شهرسازی و محیط زیست پایدار ۲۸- شهریور ۱۳۹۲

رهیافت معناگرایانه در بهسازی پیاده راه های آیینی شهر اردبیل در مراسم آیینی عزاداری ماه محرم

زهرا دانش آرائی^۱

۱- کارشناس ارشد معماری، مدرس دانشگاه پیام نور واحد اردبیل، Email: dan.zahra@yahoo.com

چکیده

آیین های عزاداری در فرهنگ های مردمی جایگاهی برای تجلی هویت و اعتقادات جامعه است. معنای نمادینی که در مراسم عزاداری هر جامعه بیان می شود، نشئت گرفته از ارزش های دینی و باورهای اعتقادی - انسانی افراد آن جامعه و در شکل گیری حیات فرهنگی جامعه موثر می باشد. نمادهای آیینی مشهود در مراسم عزاداری ماه محرم در شهر اردبیل نیز مبین هویت فرهنگی و باورهای دینی آن است. با نگاهی به انواع مختلف مراسم عزاداری شهر اردبیل؛ تداوم تاریخی، گزاره های فرهنگی، منطق دینی، نظم و ارتباطات اجتماعی، هماهنگی معانی و از همه مهم تر فهمی نمادین قابل مشاهده می باشد. مقاله حاضر در چالشی معناگرایانه به خوانش صورت های مفهومی و تاثیرات آن در شاکله کالبدی شهر اردبیل می پردازد. در این راستا سعی شده است با مطالعات پیمایشی و کتابخانه ای و استخراج نتایج حاصل از پرسش نامه ها، به گردآوری و بیان شاخصه های موجود در آیین های عزاداری شهری اردبیل و بررسی مولفه های رفتاری - آیینی موجود در گونه های متفاوت عزاداری مردمی، به خوانایی و بهسازی عناصر و لایه های بافت تاریخی پرداخته شود. در مرحله بعد، با مذاقه بیشتر و همسان سازی نتایج بدست آمده با شرایط اجتماعی و واقعیت های محیطی، سعی در دستیابی به اصول عملی و راهکارهای معمارانه در مرمت شهری شده است.

واژه های کلیدی: مرمت شهری، بهسازی، هویت فرهنگی، بافت تاریخی، آیین های نمادین، عزاداری شهر اردبیل.